

> Retouradres Postbus 16191 2500 BD Den Haag

ILT

Toezicht Risicovolle Stoffen
Team Chemische risico's
Postbus 16191
2500 BD Den Haag

Contactgegevens

Meld- en Informatiecentrum
T 088 489 00 00
F 070 456 30 13
dr P.G. Aubel
Coördinerend Specialistisch
Inspecteur

Ons kenmerk

PT22250610

Datum 10 juni 2025
Betreft Informatie over handhaving illegale
balsemingsproducten

Geachte gebruiker of aanbieder van balsemingsproducten en andere belanghebbenden,

Sinds begin 2024 zijn 3 vloeistoffen voor balseming toegelaten in Nederland. Nu deze vloeistoffen beschikbaar zijn, mag alleen nog gebalsemd worden met deze legale producten. In deze brief leest u meer over deze belangrijke wijzigingen in de status en verkoop van balsemingsproducten, en over de handhaving daarop.

Wetgeving en toelating

Balsemingsproducten vallen onder de definitie van een biocide (zie artikel 3 lid 1 onder a van Verordening (EU) 528/2012). In de Europese lidstaten mogen biociden alleen gebruikt en verkocht worden als deze zijn toegelaten. Waarvoor en hoe een biocide mag worden gebruikt, staat in het toelatingsbesluit voor die specifieke biocide. Deze wordt alleen toegelaten als de toepassingen volgens de voorschriften, geen onaanvaardbaar risico opleveren voor mens en het milieu én als het middel werkzaam is.

Zodra een EU-land een 1e toelating heeft verleend, kan de aanvrager een verzoek indienen om erkenning van de toelating door de andere EU-landen. Over de toelating van de 3 middelen is op Europees niveau nog geen besluit genomen. De toelating daarvan is daarom gebaseerd op nationale biocidewetgeving. In Nederland is dit de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Wgb).

Situatie tot begin 2024

Toen thanatopraxie oftewel licht balsemen werd toegestaan in de Wet op de lijkbezorging (Wlb), waren in Nederland geen toegelaten biociden beschikbaar voor het balsemen. Er waren ook geen bedrijven die biociden voor balseming mochten verkopen die een toelating daarvoor aanvroegen. Maar omdat het licht balsemen in de Wlb werd geregeld, startte men in Nederland toch met balsemen. De producten die daarvoor nodig waren, werden meestal betrokken uit het buitenland. Wettelijk gezien handelde men daarmee dus in strijd met de Wgb. In de afgelopen jaren is er echter

geen toezicht geweest op de verkoop en het gebruik van balsemingsbiociden. Eén van de redenen was dat er geen legale middelen beschikbaar waren, en het balsemen zonder die middelen niet (goed) mogelijk was.

ILT
Toezicht Risicovolle Stoffen
Team Chemische Risico's

Ons kenmerk
PT22032025

Nieuwe situatie

Sinds begin 2024 zijn er legale, toegelaten balsemingsbiociden beschikbaar. De biocideproducten die zijn toegelaten voor gebruik bij het balsemen zijn Genelyn Arterial Ultra, Genelyn Cavity Fluid en Genelyn Arterial Enhanced. Dit zijn middelen op basis van formaldehyde. Er mag dus alleen gebalsemd worden met deze middelen.

De gevolgen van deze nieuwe situatie zijn besproken tussen inspecteurs van de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) en enkele betrokken organisaties in de uitvaartbranche (Nederlands Instituut voor Thanatopraxie, Branchevereniging Gecertificeerde Nederlandse Uitvaartondernemingen en Vereniging Toeleveranciers Uitvaartbranche). Hieruit bleek dat in de laatste jaren verschillende balsemingsmiddelen zijn gebruikt om tot een goed resultaat te komen. Echter, ook andere werkzame stoffen in balsemingsproducten kunnen maken dat het product een biocide is volgens de wet. Want zonder een werkzame stof heeft het product geen effect. Van deze 'andere' producten zijn de werkzaamheid en de risico's voor de mens en het milieu niet getoetst.

Thanatopraxeurs hebben aangegeven dat het licht balsemen een delicaat proces is en elk middel zijn eigen gebruik kent. Wel is aangegeven dat het overschakelen op de toegelaten producten uitvoerbaar is binnen enkele weken. De toelatinghouder heeft aangegeven gebruikers in het overstappen te kunnen begeleiden.

Op 28 mei 2025 heeft het college van het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden een beslissing genomen op bezwaarschriften en is de status van de Genelyn toelatingen definitief.

Start handhaving

Nu er legale, toegelaten balsemingsbiociden beschikbaar zijn, wil de ILT beginnen met het uitvoeren van inspecties in de uitvaartbranche. Niet handhaven zou in strijd zijn met het marktmechanisme op Europees niveau, werkt marktversturend en leidt tot oneerlijke concurrentie. Constataert de ILT dat er niet toegelaten balsemingsproducten worden verkocht, gebruikt of op voorraad zijn, dan zal zij maatregelen opleggen. Een maatregel kan een formele brief zijn, maar ook een bestuurlijke boete.

Gewenningsperiode

Om de branche een ruime tijd te geven om over te stappen op legale middelen start de ILT in september 2025 met handhaving. Hierin is meegenomen dat de discussie over de nieuwe situatie al speelt sinds begin 2024.

Informeer uw netwerk

De ILT verzoekt u om uw netwerk of branche op de hoogte te brengen van de handhaving en gewenningsperiode.

ILT

Toezicht Risicovolle Stoffen
Team Chemische Risico's

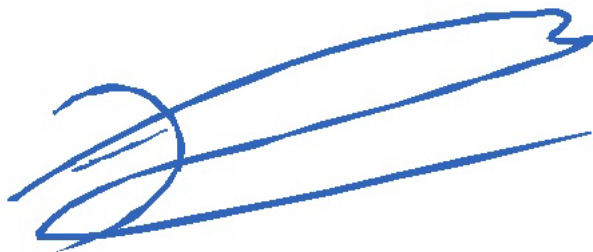
Meer informatie

Meer informatie over biociden vindt u op www.ilent.nl/onderwerpen/biociden en www.biociden.nl. Staat het antwoord op uw vraag niet op de website? Dan kunt u de ILT bellen op telefoonnummer 088 – 489 0000, op werkdagen van 8.30 tot 17.00 uur.

Ons kenmerk

PT22032025

Hoogachtend,
DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,
namens deze,
DE INSPECTEUR ILT/Toezicht Risicovolle Stoffen/Team Chemische
Risico's/Biociden

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized 'P' followed by a horizontal line and a small flourish at the end.

dr P.G. Aubel